

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/1686-1
Saksbehandler Knut Jost Arntzen

Utvalg	Møtedato
Utvalg for livsløp og kultur	
Kommunestyret	

"Utredning av et rammeverk for gratis/reduisert leie av Risørhuset for barn og unge"

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret opprettholder eksisterende rammeverk med redusert prissetting for lokale kulturaktører, frivillige lag og foreninger, som bruker Risørhuset til øving og oppsetninger.

Vedlegg

Priser på Risørhuset

Oversikt over lag-foreninger-stiftelser-grupper som bruker kommunale bygg (002)

Signert avtale mellom Risør kommune og Risør Barneteater og Risør Ungdomsteater om drift og bruk av Skansen

Kort resymé

Dette saksfremlegget handler om en bestilling fra kommunestyret om at det skal «utredes et rammeverk for gratis/reduisert leie av Risørhuset. Tiltaket retter seg mot kulturaktører som bruker kulturhuset til øving og oppsetninger».

Kommunen har et rammeverk der lokale lag og foreninger kan benytte Risørhuset til en redusert pris, ca. 35 % rabatt. Saksfremlegget beskriver dette rammeverket og tar utgangspunkt i Risør Ungdomsteater sin nyeste produksjon, Charlie og sjokoladefabrikken, som eksempel

Saksopplysninger

Denne saken er et resultat av to vedtak i kommunestyret. Et i desember 2023 og et i desember 2024.

Vedtak fra desember 2023, er som følger:

«Gratis leie av kommunale bygninger for barn og unge.

Kommunestyret ber Kommunedirektøren innen Q1 2024 komme med en oversikt over hvilke lag/foreninger/stiftelser som bruker de kommunale byggene og til hvilken leiepris. Vi ber også om forslag til en økonomisk modell som gjør det mulig at barn og unge (ikke voksne) kan bruke byggene gratis til sine aktiviteter.»

Som det kommer frem i den vedlagte tabellen «Oversikt over lag-foreninger-stiftelser som bruker kommunale bygg», så er det ingen, hverken barn eller voksne, som betaler for bruken av Risørhallen eller Idrettsbygget. Det er kun ett utleieforhold som er registrert siden 2020, og det er fire dagers utleie av Risørhallen i 2023, i forbindelse med øving til Risørspelet.

Kommunedirektøren regner dermed med at bestillingen om en ny økonomisk modell for disse byggene bortfaller i denne sammenheng.

Risørhuset leies imidlertid ikke ut gratis, så resten av denne saken vil handle om bruk og utleie av Risørhuset.

Vedtak fra desember 2024, er som følger:

«Leie av Risørhuset.

Det utredes et rammeverk for gratis/reduisert leie av Risørhuset. Tiltaket retter seg mot kulturaktører som bruker kulturhuset til øving og oppsetninger. Ordningen skal kun gjelde brukere med lokal tilhørighet i Risør kommune. Målet er å gi alle frivillige lag og foreninger like mulighet til gratis deltakelse i kulturlivet. Gjennom en slik organisering sidestilles kulturaktiviteter innen idrett (som har egne idrettsarenaer) med andre kulturaktiviteter (som krever scenerigg og egnede lokaler). Kommunedirektøren kommer tilbake til kommunestyret med en egen sak på dette i løpet av første kvartal i 2025.»

Risørhuset er kommunens kulturhus og tilbyr en rekke ulike fasiliteter som kino, teaterscene, bibliotek og gamingrom. Det er i dag en aktiv arena for kultur- og fritidsaktiviteter, og det pågår en kontinuerlig vurdering av hvordan husets bruk bør organiseres for å optimalisere samfunnsnyttene og sosial- og økonomisk bærekraft.

Det er et stort bygg med mye teknisk utstyr og all bruk av bygget medfølger kostnader, for eksempel i form av slitasje på utstyr, renhold, rettighetsavgifter, personell og teknisk bistand (Se vedlagt prisoversikt).

Risørhuset kan markedsføre arrangementer og ordne salg av billetter på vegne av leietaker, gjennomføre billettkontroll og bemanne kiosk ved arrangementer. Aktører kan leie med eller uten teknikker.

Når aktører leier lokalet til egne produksjoner, eller når kulturenheten/kommunen selv setter opp arrangementer, reflekteres husets kostnader i leiepris, internfakturerings eller billettinntekter, slik at huset opplever økonomisk bærekraftig drift i henhold til budsjett.

Risørhuset har oppsatte priser for utleie og bruk av salene og biblioteket, som gjenspeiler disse kostnadene.

Lag og foreninger, samt interne kommunale virksomheter, får ca. 35 % rabatt på de ordinære leiesatsene (Se vedlegg for oversikt over prisene frivillige lag og foreninger betaler).

Kommunedirektøren oppfatter at det er leieforholdet til tre lokale aktører, som det er ønskelig å se på når det gjelder leie og bruk av Risørhuset, og hvorvidt det er mulig å lage et system hvor de kan få gratis leie av Risørhuset. Slik det organiseres i dag får alle disse tre 35 % rabatt på leien av Risørhuset. Det dreier seg om:

- Risør ungdomsteater, som er en frivillig forening.
- Kulturskolen, som er interkommunal for Risør, Gjerstad, Tvedestrand og Vegårshei.
- Risør musikkteater, som er en frivillig forening.

Et eksempel på utregning av faktura: Ungdomsteateret «Charlie og sjokoladefabrikken»

Kommunedirektøren velger å bruke årets oppsetning av Risør ungdomsteater; Charlie og sjokoladefabrikken, som eksempel på hvordan leien for Risørhuset er kostnadsberegnet:

Ungdomsteateret benyttet Risørhusets store sal «Inger Johanne» i 11 dager. Det ble avholdt 7 øvingsdager, og så 4 dager med forestillinger.

Teateret solgte billetter for til sammen kr 205 000 gjennom billettsystemet til Risørhuset. Dette er inntekter som går til Risør Ungdomsteater.

Regningen ungdomsteateret fikk fra kommunen var pålydende kr 37 650.-

Regningen baserte seg på følgende poster:

- For øvingsdagene betalte ungdomsteateret leie til Risørhuset på kr 750 per dag.
Totalt utgjorde dette kr 5 250.
- For forestillingsdagene:
 - Torsdag og fredag: kr 5 500 per dag (totalt 11000).
 - Lørdag og søndag: kr 7 700 per dag (totalt 15400).
 - I tillegg ble det betalt kr 1 500 per forestillingsdag for bruk av PA-anlegg.
Totalt kr 6 000.

Kommunen betalte faktura fra Tono, fordi det ikke var klart for kommunen at den skal belastes arrangør (som i dette tilfelle er Risør Ungdomsteater). Denne faktura beløp seg på kr 12.000.-, og vil i fremtiden belastes arrangør.

Tono sender en regning for all bruk musikk offentlig, for eksempel i en restaurant, butikk eller på en konsert. Den baserer seg på besøkstall og omsetning, der tommelfingerregelen er ca. 5 % av billettomsetningen.

Økonomi

Det er Ungdomsteateret som skiller seg ut med en relativt høy leiepris (oppstillingen under er tall fra 2025). Det er fordi de bruker huset til øving i forkant av forestillinger, der hvor de andre aktørene kun er på huset de dagene de har arrangementer og dermed ikke blir belastet for flere dager.

Ungdomsteateret: kr 37650.-

Kulturskolen: kr 6400.- (30 års jubileumsforestillingen 7. februar)

Risør skolemusikkorps: kr 2040.-

Risør musikkteater: kr 16 000.- (tall fra 2023)

Samlet sett kan vi regne ca. kr 70 000.- i leieinntekter fra disse aktørene årlig. Dette er leieinntekter som er budsjetterte inntekter på kulturbudsjettet, i motsetning til andre leieinntekter som budsjetteres på enhet for eiendom, som også i de fleste tilfellene bærer utgiftene til strøm og renhold mm.

Kommuneplan

Frivillighetsstrategien for 2022 til 2030 har som mål at:

«Innen 2030 skal frivilligheten oppleve det som enkelt å finne tilgjengelige lokaler til sine aktiviteter»

Dette skal vi oppnå ved å:

«Vi lar lag og foreninger benytte offentlige lokaler, idrettshaller og idrettsanlegg gratis»

I kommuneplanens samfunnsdel

«Kommunen ønsker gjennom planarbeidet å legge til rette for god livskvalitet ved å fremme gode oppvekst- og levekår, samt tilgang til meningsfulle aktiviteter og fellesskap for innbyggerne. Kulturminner og kulturmiljøer bidrar også til inkluderende miljøer som fremmer trivsel og gode møtepunkter.»

De reduserte leieprisene ved Risørhuset bidrar til mange mål i de kommunale planene til kommunen. Her pekes det på to områder. Vi skal tilby gratis lokaler til lag og foreninger, og vi skal legge til rette for kulturmiljøer som bidrar til å fremme trivsel og gode møtepunkter.

Folkehelse og levekår

Samfunnsplanen peker på Innsatstrappen og viser at «*De laveste trinnene til venstre inneholder tilbud som fremmer deltakelse i lokalsamfunnet og tjenester som utdanning, kultur og fritidstilbud, mestrings- og rehabiliteringstiltak*»

Rammeverket for reduserte utleiepriser til lag og foreninger bidrar til å legge til rette for at lokale kulturforeninger kan gjennomføre sine arrangementer på den store scenen på Risørhuset.

Vurderinger

Risør kommune tilbyr bruk av Risørhuset til lokale foreninger, og gjennom dette til barn og unge, til en redusert pris. Den går ut på å tilby leie av lokaler med ca. 35% rabatt i forhold til ordinære leietakere.

All bruk av bygget baseres på en helhetlig vurdering av kostnader, inntekter og ressursbruk.

Det er viktig for driften at alle utgifter knyttet til bruk av Risørhuset, inkludert leie, teknisk utstyr, og andre relaterte tjenester, blir tydelig dokumentert, slik at denne informasjonen kan danne grunnlag for planleggingen av alle prosjektene på huset og fremtidige budsjetter.

Det er også viktig å sikre at kostnadene ved slike tiltak ikke svekker husets økonomiske bærekraft, og at ressursbruken understøtter kommunens overordnede kulturpolitiske mål.

Regnestykket i forhold til Ungdomsteaterets oppsetning viser at foreningen går med betydelig overskudd i forhold til inntektene de har fra billettsalg og kommunale kulturmidler. Inntektene fra disse to postene er til sammen kr 273.500.-, mens fakturaen fra Risørhuset var pålydende kr 37 650.-.

Risør ungdomsteater har en kostnadsfri leieavtale knyttet til bruken av Skansen / Scenehuset, som sitt faste øvings- og oppsetningslokale gjennom året (se vedlagte avtale). I denne avtalen tas det utgangspunkt i kommunens vedtatte handlingsprogram for 2015 – 2019, hvor det står at «Skansen utredes med formål om å bli en produksjons- og øvingsscene for Risør barneteater og Risør Ungdomsteater. Teaterhuset skal stilles til gratis disposisjon for det frivillige teater og musikkmiljøet, først og fremst til Risør barneteater og Risør ungdomsteater sin aktivitet.». I denne sammenheng har det blitt bygget et black box teater der, og det har vært gratis for barneteateret

og ungdomsteateret å benytte bygget. De siste årene har Scenehuset også blitt brukt til flere ungdomsaktiviteter i samarbeid med frivilligsentralen og Ung i Risør, da med tillatelse og i samarbeid med ungdomsteateret.

Videre gjør ungdomsteateret bruk av SEFF (Senter for frivillighet) sine lokaler, der de produserer rekvisitter og kostymer. Her benytter de blant annet tekstilrommet, malerommet og snekkerrommet uten kostnad, noe som ytterligere subsidierer ungdomsaktivitetene. Dette tilbudet er tilgjengelig for alle foreninger i Risør kommune.

Alle aktørene som nevnes i denne saken benytter kommunale lokaler til gratis til øving, lagring av utstyr og til mindre arrangementer som de ikke henter billettinntekter for.

Kommunedirektøren anser derfor disse kulturaktørene som sidestilt med idretten, i forhold til mulighetene de har til å bruke kommunale lokaler gratis til sine faste arrangementer.

Kommunedirektøren ser det slik at det skal tilbys gratis bruk av Risørhuset for denne målgruppen; lokale kulturaktører, lag og foreninger, vil det redusere inntektene til Risørhuset og det vil medføre tilsvarende kutt i kulturbudsjettet.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret beholder eksisterende rammeverk for redusert prissetting av arrangementer for lokale kulturaktører, lag og foreninger på Risørhuset.